

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਜੇ.ਜੇ.

ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ—ਜਵਾਬਦਾਰ।

1968 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 3589

18 ਮਾਰਚ 1969 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XX)— ਧਾਰਾ —77— ਕੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ , ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇ। . ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ।

(ਪਰਾ 16)

226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪਬ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ੋਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (iii) ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਉਲਟ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ , ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਬਰ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਬੋਰਡ ਦੀ ਚੋਣ ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਕੇ ਉਲਥੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਸਕੋ ਦੇ ਗੜਵਾਲ , ਇੱਕ ਵਕੀਲ।

ਐਸਕੋ ਜੇ ਏਨ , ਇੱਕ ਡੀਵੈਕਟ , ਇੱਕ ਡੀਵੈਕਟ -ਜੀ ਐਨਰਲ ਲਈ , ਪੀ ਅਨਜਬ , ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਤੋਂ 4 ਲਈ, ਅਤੇ

ਕਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ.

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ , ਜੇ. -ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਵਾਲ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਦੋਆਬਾ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ', ਜਿਸ ਤਹਿਤ

ਨਵੰਬਰ, 1968 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੱਤ ਜ਼ੋਨਲ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਚੋਣ ਦਾ ਇਹ ਤਰੀਕਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ - ਉਲਟ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 1963 ਦੇ ਨਿਯਮ 22, ਅਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 8 (iv) (e), ਦੋਵੇਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਹਨ।

(2) 6 ਜੁਲਾਈ, 1963 ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਤੇ 26 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਧਾਰਾ 77 ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦੋ ਹੋਰ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਚਰਚਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

(3) ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ 15 ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ, ਸੱਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੋਣਗੇ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜ ਨਾਮਜ਼ਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਸਹੀ ਹਮਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੁੰਜੀ ਦੀ ਗਾਹਕੀ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਲਈ "ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ"। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ. ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਆਇਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਹਟਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਹਮਲੇ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਮਾਮਲਾ, ਜੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ੋਨਲ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੋਆਬਾ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੋਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ

ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੁੰਜੀ ਇੱਕ ਇਰੋਰ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਹੈ। 100. ਇਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਕੋਲ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। 25,000 ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਧਾਰਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ 9 ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ (xiii) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ: -

“ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ੋਨਲ ਜਾਂ ਭੂਗੋਲਿਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤਹਿਤ ਇਹ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ੋਨਲ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਿਗਮ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਨਾਂ ਤੋਂ ਮਿੱਲਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ, ਜੋ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਹਨ, ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਗੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਜ਼ੋਨਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੋਣਕਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ-ਹੋਲਡਰ ਹੀ ਉਸ ਜ਼ੋਨ ਤੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਚੋਣ 30 ਨਵੰਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ A ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 30 ਨਵੰਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ 24 ਤੋਂ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1968 ਤੱਕ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।, ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ੋਨਲ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸੰਜੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸੱਤ ਜ਼ੋਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਇਹ ਜ਼ੋਨ ਬਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ

Umrao Singh v. The State of Punjab and others, (Shamsher Bahadur, J.)

ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਹੁਣ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ, ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਏ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ ਅਤੇ ਨਰੂਲਾ ਦੇ ਮੋਸ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ 29 ਨਵੰਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਅਧਿਕਾਰੀ

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ ਕਿ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ੋਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਲੈ ਲਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ: -

"77. ਸਰਕਾਰ, ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਜਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਅਜਿਹੇ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।

(7) ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ੋਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸਾਰ ਅਤੇ ਤੱਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿਛਲੇ ਐਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

?*^ - ' ■ -

(8) ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਅਧਿਆਏ ਵਿੱਚ, 'ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ', ਜੋ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਸੀਮਤ ਅਤੇ ਅਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਏ II ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੀ ਸੁਸਾਇਟੀ "ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਜਿਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਕਿਸੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦਸ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਸ਼ੇਅਰ-ਹੋਲਡਰ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਸੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ। ਅਧਿਆਏ III ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਅਕਤੀ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਅਜਿਹੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੋਟ ਹੋਵੇਗੀ।

(9) ਅਧਿਆਏ IV ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 23, 25 ਅਤੇ 26 ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, "ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਅਥਾਰਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ"। ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਸੰਸਥਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਇੱਕ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ,

"(ਬੀ) ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਵੇ" ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨੇ ਹਨ, ਦੀ ਚੋਣ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਇੱਕ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ

ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਜ਼ੋਨਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸ਼ੇਅਰ-ਹੋਲਡਰ ਹੈ, ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(10) ਚੇਪਟਰ V1 ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੌਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ VI ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਫੰਡਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਧਿਆਇ VII ਆਡਿਟ, ਜਾਂਚ, ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਸਰਚਾਰਜ ਲਈ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ VIII, ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਦਾ ਘਰੇਲੂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ IX, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ X, ਅਵਾਰਡਾਂ, ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ, ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਧਿਆਇ XI, ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਧਿਆਇ XII ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜਿੱਠੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮ-ਵੰਡਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਸ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 77, ਜੋ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਇ 12, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 77, ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੰਡ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਰਣਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 77, ਡਿਸਪੈਂਸਿੰਗ ਪਾਵਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 78, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 80 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 81, ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 82, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪੱਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 85, ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਇ XII ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ, "ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ "ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ" ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ।

Umrao Singh v. The State of Punjab and others, (Shamsher Bahadur, J.)

<11) ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 1963 ਹਨ। ਅਧਿਆਇ IV, ਆਮ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 22 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ: -

“ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਕੱਲੀ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ: -

(a) * * * *

(b) ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ, ਮੁਅੱਤਲੀ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਚੋਣ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਨਾਲ ਭਰੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;

(c) ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ।

ਨਿਯਮ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ: -

"ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅੰਤਿਕਾ ਸੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

ਅੰਤਿਕਾ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ, ਜੋ 'ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਨਿਯਮ 3 ਹੈ, ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ: -

ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ",

ਅਤੇ 'ਪ੍ਰਬੰਧਕ' ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੋਟਿੰਗ ਗੁਪਤ ਮਤਦਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਹੁਮਤ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ "ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ"। 'ਚੇਅਰਮੈਨ' ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਇੱਕ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(12) ਦਲੀਲ ਮੌਫ਼ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਚੋਣ, ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਸਾਂਝਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। "ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ

ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਮੇਟੀ, ਇੱਕ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 77 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਹਦਾਇਤਾਂ, ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਜ਼ੋਨਲ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ, ਵਕੀਲ ਦੇ ਉਪ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਟਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨੀਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਹਿਜ਼ ਵਿਸਤਾਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਕੋਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਿਰਫ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਸਮੁੱਚੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਆਮ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡੈਲੀਗੇਟ ਜਾਂ ਜ਼ੋਨ ਦੀ।

(13) ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15, ਜੋ ਕਿ 1961 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਓਵਰ-ਆਲ ਕੰਟਰੋਲ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ

ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 23 ਅਤੇ 24, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 77, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਨੂੰ - ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕੈਨੇਲਾਈਜ਼ਡ, ਬੇਰੋਕ ਅਤੇ ਬੇਕਾਬੂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਚੋਣਵੇਂ ਤੌਰ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਅਤੇ 24 ਦਾ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਲੈਕਟਿਵ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਚੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਢੰਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ੋਨਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੱਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ - ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਵੋਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਜ਼ੋਨ ਤੋਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦੂਜੇ ਜ਼ੋਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(14) ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਧਾਰਾ 77, ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 77, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਅੰਕ 'ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

(15) ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਥਾਰਟੀ ਦਿੱਲੀ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਕੇਸ, (1) ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਵਿਵੀਅਨ ਬੋਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਖੇਪ ਹੈ।

(1) 11951 SCR 747!'

Umrao Singh v. The State of Punjab and others (Shamsher Bahadur, J.)

ਪੰਨਾ 573 'ਤੇ ਰਾਜਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪਟਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਮੇਟੀ, (2) 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਕੇਸ, (1) ਵਿੱਚ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਸੱਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ, ਇਹ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 5 ਵਿੱਚ ਹਨ।

"(2) ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ:

ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਪੰਜ-ਦੇ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ।

(5) ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ, ਸੋਧ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਬਦਲਣਾ ਸੀ:

ਚਾਰ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ 'ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ' ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(16) ਸਮੀਖਿਆ ਜੋ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ 1 ਹੱਲ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਜਵਾਬ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਜੈਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜਵਾਬ ਚਾਰ ਪੁਰ ਪੇਜ਼ਾਂ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 77 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਰਚੁਅਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਆਈਟਮ (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤਿ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਹਨ, ਉਪਰੋਕਤ। ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਜ਼ੋਨਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜਨਰਾਇਣ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਬੋਸ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, (2), ਪੰਨਾ 574 'ਤੇ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। "ਬਿਲਕੁਲ ਕੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਬਣਦੀ ਹੈ ਨੂੰ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।" ਅਦਾਲਤ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜੋ

(2) A.I.R. 11954 S.C. 569.

ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਹੀ, ਇੱਕ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਨੀਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਜ਼ੋਨਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੋਧਿਆ ਕਾਨੂੰਨ. ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਸਵੀਪ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕਤਾ, ਉਸ ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। --

੬੫-

(17) ਇਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਹਰੀਸ਼ੰਕਰ ਬਾਗਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ*, (3) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਪਾਹ ਟੈਕਸਟਾਈਲ (ਕੰਟਰੋਲ ਆਫ ਮੂਵਮੈਂਟ) ਆਰਡਰ, 1948 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਾਈਨਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਪਰਮਿਟ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਯਤ ਸੀ, ਬੇਕਾਬੂ ਅਤੇ ਬੇਰੋਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(18) ਮਾਮਲਾ *ਹਮਦਰਦ ਦਾਵਾਖਾਨਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ*, (4) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਲਈ ਮੁੜ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਮੈਜਿਕ ਰੈਮੇਡੀਜ਼ (ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਇਸਤਿਹਾਰ) ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, *ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ*, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲੇ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਕਪੂਰ ਨੇ ਪੰਨਾ 567 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ: -

“ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਹਾਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਵਿਵੇਕ ਇੰਨਾ ਚੌੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇ * * * * * ਵਿਵੇਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਦੀ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ।”

(3) A.I.R. 1954 S.C. 465.

(4) A.I.R. 1960 S.C. 554.

Umrao Singh v. The State of Punjab and others (Shamsher Bahadur, J.)

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਜਾਂ ਮਿਆਰ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ "ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਟੁਕੜੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਬੇਕਾਬੂ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਆਮ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਤਰਫੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ.

(19) ਵਸਨਲਾਲ ਮਗਨਭਾਈ ਬਨਾਮ ਬਾਂਬੇ ਸਟੇਟ, (5) ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਗਜੇਂਦਰ-ਗਡਕਰ (ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ) ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ: -

"ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵਫ਼ਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।"

(20) ਜ਼ਾਲਾਨ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕੰ., ਬਨਾਮ ਮਿੱਲ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਵਿੱਚ । (6), ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬੋਨਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਐਕਟ, 1965 ਦੀ ਧਾਰਾ 37, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੰਕਾਵਾਂ ਜਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 37 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਕਿ ਹੁਕਮ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਕਰਨ ਤੋਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕਮਾਤਰ ਜੱਜ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੈ।

(21) ਉਸੇ ਸਾਲ ਦੇਵੀ ਦਾਸ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (7) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ: -

"ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੈ।

(5) A.I.R. 1961 S.C. 4.

(6) A.I.R. 1967 S.C. 691.

(7) A.I.R. 1967 S.C. 1895.

ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਬਹੁਪੱਖੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਵੇਰਵੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਸੌਂਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮੁੱਖ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸ਼ੇਯ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸੁਬਾ ਰਾਓ ਨੇ ਪੰਨਾ 1901 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ: -

". . ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ, ਉਦਾਰ ਅਤੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖੇ ਕਿ ਕੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇੱਕ ਡੋਰ ਮੋਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰੇ। ”

ਬਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੇ ਵਸਨਲਾਲ ਮਗਨਭਾਈ ਦੇ ਕੇਸ (5) ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਅਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

(22) ਪੰਜਾਬ ਕੈਟਲ ਫੋਅਰਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1968 ਵਿੱਚ 'ਮੇਲਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਦੀ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਮੈਂ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (8) ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਸ਼ੂ ਮੇਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਈ ਅਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਲਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਲੈ ਲਈ ਕਿ ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਰੀ 'ਮੇਲਾ' ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗੀ।

(23) ਰਾਜ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ. ਜੈਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਕਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6, ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਸੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਓ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ 'ਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐੱਚ

(8) II.LR ((1969)1 Pb. & Hra. 11=AIR: 11968 Pb. & Hra: 391:

ਵਿਧਾਨਕ, ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਖੇਤਰ. ਜ਼ੋਨਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਚੋਣਵੇਂ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਰੂਲਾ ਜੇ., (ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ,) (9), (ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ) (10) ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰ ਕੇ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

Umrao Singh v. The State of Punjab and others, (Shamsher Bahadur, J.)

ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਾਈਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ੋਨ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਮੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਚੋਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਸਿਰਫ ਵਿਸਤਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ?

(24) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 3 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੇਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। *ਇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕਲਕੱਤਾ ਬਨਾਮ ਲਿਬਰਟੀ ਸਿਨੇਮਾ (11)* ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ 1948 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰ ਦੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। 400 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 6,000 ਸਾਲ 1958 ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 1958 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਫਿਕਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 5 ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ੋਅ, ਇਹ ਕਲਕੱਤਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1951 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 548 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ: -

■

“ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵਫ਼ਦ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

(9) 1965 ਦੇ CW 2116 ਨੇ 11 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

(10) 1965 ਦਾ CW 552, 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(11) ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 1107

ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਾਰ" ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਲ. ਇਹ ਕੇਸ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

(25) *ਖੰਡਾਲੀਆ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (12)* ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 9(1), "ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਨੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕਿ ਪੰਚਾਇਤਾਂ 30,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਥਿਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਸਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਛੱਡੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੇਸ, ਦੁਬਾਰਾ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਿਧਾਂਤ ਦੂਜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ।

(26) *ਅਯੁੱਧਿਆ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵਾਜਪਾਈ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ (13)* ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ *ਖੰਡ ਕੀ* ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਖੇਤਰ ਸੰਮਤੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰੀਵ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਾਧੂ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(27) ਨਰੂਆ, ਜੇ. ਦੇ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, *ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (9)* ਵਿੱਚ *ਅਨੁਪਾਤ ਫੈਸਲੇ* ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਐਕਟ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ ਸੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣਾਂ ਤਹਿਸੀਲ-ਵਾਰ ਜਾਂ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਭੂਗੋਲਿਕ ਜ਼ੋਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਕਲਪਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ।"

(12) A.I.R. 1967 S.C. 1048.

(13) A.I.R. 1968 S.C. 1344.

ਦੁਰਗਾ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਤਾਰਾ ਰਾਣੀ (ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ.)

ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਨਿਰਣਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੂਹਦਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(28) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 77, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਗ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰ.ਐੱਸ. ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ—ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੋਬਾ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ., ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ. ਜੈਨ ਜੇ.ਜੇ.

ਦੁਰਗਾ ਦਾਸ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਤਾਰਾ ਰਾਣੀ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 483 ਆਫ 1968

1968 ਦਾ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ 5674

14 ਮਈ 1969 ਈ.

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XXV)- ਧਾਰਾ 13 ਅਤੇ 25— ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਲਾਕ ਦਾ ਫਰਮਾਨ— ਧਾਰਾ 25(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਧਿਰ— ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ—ਕੀ ਝੂਠ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਉਸੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ 25, ਕਨੂੰਨ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਅਨੁਦਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ

ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ। ਜਦੋਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਲਈ ਪਰਮਾ-ਨੋਟ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਰਮਾਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੀ।